

Interpellation om ej verkställda beslut – SoL & LSS – till Omsorgsnämndens ordförande

Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är två av de lagar som genomsyrar omsorgsnämndens arbete, och varje kvartal så får nämnden en rapport om de ej verkställda besluten som rör dessa lagar. Denna skickas sedan vidare till kommunfullmäktige. Vi politiker har inte bara till uppgift utan också en skyldighet att tillgodose att våra brukare får de tjänster som lagen kräver. Det är lätt att glömma bort att dessa lagar är rättighetslagar, att de brukare som får beslut utifrån lagen har rätt till dem, och kan därav också överklaga vad besluten säger.

Omsorgsnämnden har en skyldighet att rapportera in de beslut som inte har verkställts inom tre månader, eller där avbrott i verkställigheten varit i mer än tre månader, till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). De beslut som ska rapporteras in är beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS, det kan exempelvis vara avlösarservice, ledsagning, kontaktperson, korttidsvistelse/korttidshem, daglig verksamhet och bostad med särskild service.

Senast på omsorgsnämnden i mars hade vi uppe de ej verkställda besluten för sista kvartalet 2023, då var det 170 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Merparten av besluten är LSS, 139 stycken. De två största anledningarna till att besluten inte har verkställts är att det saknas plats (53) och specifika önskemål (43). Att det saknas plats innebär helt enkelt att det inte går att erbjuda en plats utifrån brukarens beslut och behov, detta är framför allt inom bostad med särskild service och korttidsvistelse. Specifika önskemål innebär att det inte går att erbjuda det brukaren önskar, som också är vanligt inom bostad med särskild service, men även daglig verksamhet och ledsagarservice. Det ska nämnas att det är även svårt att få brukare att medverka till verkställighet, den tredje vanligaste orsaken till att besluten inte verkställs, och den fjärde att brukaren har rätt att tacka nej till en insats. Det beslut som nästan alltid toppar ”listan” med ej verkställda beslut är bostad med särskild service, LSS, det vi i folkmun kallar LSS-boenden.

Är detta något nytt? Nej under 2023 var det mellan 127 och 170 beslut som inte hade verkställts, under de gånger som de rapporterades in. Och antal personer som inte hade fått sitt beslut om bostad med särskild service enligt LSS varierade mellan 45-60 stycken. Det har varit liknande siffror under tidigare år, men jag väljer att fokusera på denna mandatperiod.

Så med anledning av ovanstående frågar jag omsorgsnämndens ordförande Asal Gohari.
- Vad kommer du och Uppsala kommuns minoritetsstyre göra för att minska antalet ej verkställda beslut enligt SoL och LSS?

Evelina Solem, Kristdemokraterna

2024-04-22

Vård- och omsorgsförvaltningen
Interpellationssvar

Svar på interpellation om ej verkställda beslut

Försörjning och tillgång till funktionella och anpassade boenden som lever upp till alla myndighetskrav kräver en långsiktig och hållbar planering. Brist på boenden leder till ett ökat behov av andra insatser vilket bland annat är en förklaring till att ej verkställda beslut om korttidsvistelse och avlösarservice enligt LSS har ökat något. Vi ser därmed att bostadsförsörjning är en av de viktigaste påverkbara faktorerna för att minska antalet icke verkställda beslut inom nämndens ansvarsområde.

Omsorgsnämnden har ett aktivt och nära samarbete med kommunstyrelsen för att skapa en långsiktig och hållbar bostadsförsörjning för nämndens målgrupper.

Arbetet inom ramen för bostads- och lokalförsörjningsplan är ett viktigt redskap för att komma till rätta med bostadsförsörjningen både på kort och lång sikt. Fler parallella arbeten pågår där nämnden har ett nära och aktivt samarbete med kommunens fastighetsförvaltning för att driva på arbetet att få till boenden. Tillsammans har parterna projekt både genom nyproduktion tillsammans med Uppsalahem och genom fastighetsupphandlingar från privata byggföretag. Inom ramen för bostads- och lokalförsörjningsplanen pågår även ett arbete med att hitta andra alternativa lösningar för att få till fler boenden.

Nya ramupphandlingar pågår inom bostad med särskild service enligt LSS, bostad med särskild service enligt SoL samt för hem för viss annan heldygnsvård och hem för vård och/eller boende för att komplettera befintligt utbud och bredda möjligheten till att verkställa insatser.

Andra åtgärder som pågår är att förbättra processer när en lägenhet på ett befintligt boende blir ledig, den så kallade boendekedjan. Syftet med detta är att få snabbare tillgång för annan brukare att flytta in då en lägenhet blir ledig. Detta kommer, utöver att boendebeslut kan verkställas snabbare, även få positiv effekt på nämndens ekonomi då kostnader för tomhyror kommer minska.

Det pågår även arbete med att öka möjligheten till att enskilda ska kunna hitta ett boende utifrån sitt behov. Arbetet syftar till att de individer som inte längre har behov av bostad med särskild service får hjälp att flytta till boendeformer där de är mer självständiga, men ändå får de stödinsatser de behöver. Ett exempel är att flytta från en gruppboende till en serviceboende, och på det sättet kan det bli en ledig bostad på en gruppboende som är den boendeform som nämnden har störst behov av. Nämnden har beslutat om att boendestöd numera kan beviljas till personer med intellektuell funktionsnedsättning och som ger den enskilde möjlighet att flytta till en helt egen

lägenhet. Att målgruppen för boendestöd i Uppsala kommun har vidgas kan bidra till att behovet av bostad med särskild service till viss del kan komma att minska.

En stor del av ej verkställda beslut beror på andra faktorer än brist på tillgång till insatsen så som att individer inte medverkar till verkställighet, tackar nej till erbjuden insats och/eller har specifika önskemål om verkställighet. Här blir i stället fokus på det proaktiva och motiverande arbetet med varje enskild individ viktigt. Arbetet fortsätter med att erbjuda den enskilde insatsen även om denne har specifika önskemål och/eller tackar nej till insatsen.

Asal Gohari (S)

Omsorgsnämndens ordförande